

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-VI.431.1.18.2023.LK

Olsztyn, 19 czerwca 2023 r.

Szanowny Pan
Mariusz Dombrowski
Dyrektor
Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario”
w Lidzbarku
ul. Brzozowa 19/23
13-230 Lidzbark

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko–Mazurskiego nr FK-IV.0030.470.2023 z dnia 18 maja 2023 r., zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Lilla Kondrusik – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Izabela Chowańska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę doraźną w trybie uproszczonym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 22 maja 2023 r. i zakończono w dniu 23 maja 2023 r. Przedmiotem kontroli objęto zapewnienie opieki dzieciom umieszczonym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem procedur i standardów, o których mowa w § 5, § 10 ust. 1 i 2, § 11 ust. 1 i 2, § 12, § 18 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 Nr 292, poz. 1720) w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2022, poz. 447 ze zm.) – zwanej dalej ustawą lub ustawą wrispz,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej – zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/Dom/Jednostka/Jednostka kontrolowana/POW – co oznacza: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Mario” w Lidzbarku,
2. Dyrektor/Dyrektor Placówki/Dyrektor kontrolowanej Jednostki – co oznacza: Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku, pana Mariusza Dombrowskiego,
3. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku,
4. pracownicy pedagogiczni – co oznacza: wychowawców oraz specjalistów zatrudnionych do pracy z dziećmi i rodziną, o których mowa w art. 98 ustawy,

5. wykaz – co oznacza: przygotowany przez Dyrektora wykaz wychowanków przebywających w Placówce na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych,
6. Powiat – co oznacza: Powiat Działdowski,
7. Organizator – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie, wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie, o którym mowa w art. 76 ust. 1 i art. 241 ust. 2 ustawy w.r.p.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2023 r. do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze kontroli prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pana Mariusza Dombrowskiego – Dyrektora Placówki.

Ustaleń kontrolnych dokonano na podstawie oględzin Domu, udostępnionej dokumentacji, oświadczeń i wyjaśnień złożonych przez Dyrektora, analizy akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Jednostce po 8 listopada 2019 r., a także rozmów przeprowadzonych z pracownikiem pedagogicznym i wychowankami Placówki.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniem**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji placówki

Kontrolowana Jednostka, zgodnie z decyzją Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 sierpnia 2009 r. znak: PS.IV.9032-003/09, zmienioną decyzją z dnia 20 stycznia 2021 r. znak: PS.VI.9423.6.2020 funkcjonuje jako niepubliczna, całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, dysponująca 14 miejscami.

Działalność Domu określa Regulamin Organizacyjny Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku, wprowadzony zarządzeniem Dyrektora POW 2/2021 z dnia 4 stycznia 2021 r. **/akta kontroli str. 1-31/**. Ustalono, że w kontrolowanej Jednostce poza Regulaminem nie obowiązywały inne zarządzenia Dyrektora, dotyczące pracy opiekuńczo-wychowawczej czy zasad postępowania w określonych sytuacjach. Z § 52 Regulaminu wynika, że działalność Placówki oparta jest na rocznym planie pracy i rocznym planie oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, które przygotowuje Dyrektor POW do 31 stycznia każdego roku. Kontrolującemu przedstawiono powyższy dokument opracowany na 2023 r. **/akta kontroli str. 32-43/**.

Analiza Regulaminu wykazała, że wymaga on uaktualnienia i dopracowania w zakresie treści:

- § 7 ust. 1, odwołującego się do przepisu przejściowego, dotyczącego umieszczania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci poniżej 7 roku życia, który na dzień tworzenia niniejszego Regulaminu nie obowiązywał już od 5 lat, wobec czego zapis ten **należy wykreślić**,
- § 18 pkt 2 ppkt 2, którego zapis stanowi, że w przypadku samowolnego opuszczenia Placówki przez wychowanka Dyrektor „*powiadamia o tym w ciągu 24 godzin rodziców, opiekuna prawnego, policję*”. Zgodnie zaś z zapisem § 5 pkt 2 rozporządzenia, na Dyrektora spoczywa także obowiązek powiadomienia w takiej sytuacji również asystenta

prowadzącego pracę z rodziną, w związku z powyższym zapis ten **należy zmienić zgodnie z brzmieniem § 5 pkt 2 rozporządzenia.**

2. Zgodność zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Zgodnie z wykazem kadry realizującej zadania na rzecz dzieci umieszczonych w POW przedłożonym kontrolującym, stanowiącym **akta kontroli str. 44-46**, na dzień kontroli Jednostką kierował Dyrektor, zatrudniony w wymiarze ½ etatu. Ponadto, na stanowiskach pracowników pedagogicznych, zatrudnionych było łącznie 6 osób, w tym:

- pedagog – w wymiarze ½ etatu,
- wychowawcy – łącznie 5 osób w wymiarze 5 etatów.

W związku z tym, iż podczas przeprowadzania kontroli problemowej w Jednostce w dniach 6-8 listopada 2019 r., której zakres przedmiotowy obejmował zgodności zatrudniana pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami, w świetle przepisów ustawy wrispz oraz rozporządzenia dokonano weryfikacji kwalifikacji Dyrektora Placówki (szczegółowe ustalenia w tym zakresie zawarto w wystąpieniu pokontrolnym PS-VI.431.172.2019.LK z 3 grudnia 2019 r.) w toku kontroli doraźnej zweryfikowano dokumentację kadrową pracowników zatrudnionych po 8 listopada 2019 r. tj. wszystkich wychowawców i pedagoga.

Stwierdzono, że pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 98 ust. 1 ustawy, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie. Posiadali także, zgodnie z art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy, aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, że są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Analiza akt osobowych pracowników pedagogicznych wykazała również, iż złożyli oni stosowne oświadczenia potwierdzające spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy, tj. że:

- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynikał z tytułu egzekucyjnego,
- nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

W aktach osobowych pracowników pedagogicznych znajdowały się również zaświadczenia potwierdzające, iż nie figurują oni w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, o czym mówi art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz.

3. Ustalenia dotyczące spełniania przez Placówkę wybranych standardów opieki

a) Ewidencja umieszczeń wychowanków a liczba miejsc którymi dysponuje Placówka

Na dzień rozpoczęcia kontroli w ewidencji kontrolowanej Jednostki figurowało 15 wychowanków, co oznacza, że przekroczony został limit miejsc, którymi zgodnie z zezwoleniem wydanym przez Wojewodę dysponuje Placówka. Ustalono, że dziecko przebywające w Placówce ponad stan, zostało umieszczone zgodnie z Decyzją Wojewody z dnia 19 kwietnia 2022 r. znak: PS-VI.9421.1.10.2022 MM.

Faktycznie w POW na dzień rozpoczęcia czynności kontrolnych przebywało 11 dzieci – wykaz wychowanków przebywających w Placówce stanowią **akta kontroli str. 47**.

Zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego mogą być umieszczane **dzieci powyżej 10 roku życia**.

Ustalono, że w Placówce umieszczonych było 3 dzieci, które nie osiągnęły wieku, o którym mowa w art. 95 ust. 1 ustawy. Umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest możliwe w przypadku, gdy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan jego zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa (art. 95 ust. 2 ustawy). Z pisemnych wyjaśnień Dyrektora stanowiących **akta kontroli str. 48-49** wynika, że *„w Placówce przebywają dzieci poniżej 10-tego roku życia. Powodem tej sytuacji jest zgodnie z art. 95 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej łączenie rodzeństw a także niedobór rodzin zastępczych na terenie powiatu działdowskiego. Według mojej wiedzy podejmowane są próby znalezienia rodzin zastępczych jednak jak dotąd bez rezultatu”*. Kontrolujący ustalili natomiast, że tylko 1 dziecko (w wykazie pod pozycją 12) było umieszczone ze starszym rodzeństwem, co dopuszcza art. 95 ust. 2 ustawy wri spz. Natomiast rodzeństwo w wieku niespełna 7 i 9 lat (w wykazie pod pozycją 8 i 9) nie miało starszego rodzeństwa umieszczonego w kontrowanej Jednostce. Ze złożonych wyjaśnień Dyrektora stanowiących **akta kontroli str. 50** wynika, że dzieci te *„w porozumieniu z PCPR w Działdowie, za zgodą Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku zostały przyjęte do POW z racji braku wolnych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu działdowskiego”*. Na podstawie skierowań wystawionych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie **/akta kontroli str. 51-52 i 53-54/** ustalono, że rodzeństwo przebywa w Placówce od 2 lat. W postanowieniu sądu **/akta kontroli str. 55-56/**, na podstawie którego podjęto decyzje o umieszczeniu rodzeństwa w Placówce znajduje się zapis, iż zmienia się postanowienie w taki sposób, że *„w miejsce umieszczenia małoletnich [tu nazwisko i daty urodzenia rodzeństwa] w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego umieścić małoletnich w pieczy zastępczej”*. Fakt, iż opisywane rodzeństwo przebywa w POW od czerwca 2021 r., czyli blisko dwa lata wskazuje, że podejmowane przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu *„próby znalezienia rodzin zastępczych”* są bezskuteczne, a dzieci mają coraz mniejsze szanse na umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z § 4 rozporządzenia dziecko kieruje się do placówki opiekuńczo-wychowawczej po zasięgnięciu opinii dyrektora tej placówki. W myśl § 13 ust. 1 rozporządzenia za właściwą organizację pracy placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa i właściwej opieki odpowiada jej dyrektor. Zatem to Dyrektor odpowiada zarówno za funkcjonowanie Placówki, jak i przyjmowanie do niej dzieci. Ze złożonych wyjaśnień nie wynika, aby któraś z przesłanek dopuszczających przyjęcie do Placówki dziecka poniżej 10 roku życia, wyrażona w art. 95 ust. 2 ustawy, została spełniona w przypadku omawianego wyżej rodzeństwa (w wykazie pod pozycją 8 i 9). W ocenie kontrolujących przyczyną powyższego stanu jest fakt, iż Organizator nie posiada odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, umożliwiającej zapewnienie opieki wszystkim dzieciom tego wymagającym. Skutkiem powyższego jest niemożność zapewniania młodszym dzieciom potrzebującym do właściwego rozwoju bliskości, możliwości tworzenia się więzi, by czuły się jak w rodzinie. Dyrektora Placówki pouczone o konieczności kontynuowania współpracy z organizatorem w celu znalezienia im miejsca w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ustalono, że jedna pełnoletnia wychowanka (w wykazie pod pozycją 11) studiuje poza miejscem, gdzie znajduje się Placówka i w związku z tym na co dzień mieszka w innym mieście. Z pisemnej informacji Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 57-58** wynika, że ma ona „*swoje stałe miejsce w konkretnym pokoju, w którym znajdują się również szafy na przechowywanie rzeczy osobistych*”. Na dzień przeprowadzania czynności kontrolnych 3 wychowanków (w wykazie pod pozycjami 1, 6 i 10) umieszczonych było w instytucjach, o których mowa w art. 95 ust. 3a pkt 3 i 4 ustawy w.r.p.z. Dokonując oględzin Placówki ustalono, że zarówno oni, jak i wychowanka studiująca w innym mieście, mają zabezpieczone własne miejsca do spania, w pokojach spełniających standardy określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia.

b) Warunki lokalowe w Placówce

Placówka znajduje się w Lidzbarku, przy ul. Brzozowej 19/23 i umiejscowiona jest na jednej nieruchomości gruntowej z Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą „Olek”, na co uzyskano zgodę Wojewody znak:PS-VI.9423.1.17.2021 z dnia 13 grudnia 2021 r.

W toku czynności kontrolnych dokonano oględzin obiektu, w którym znajduje się Placówka. Kontrolowana Jednostka mieści się w budynku dwupiętrowym, posiada również piwnicę, w której znajduje się pomieszczenie wykorzystywane jako pralnia, wyposażone w pralkę automatyczną i suszarkę bębnową. W piwnicy znajduje się również szatnia, z której korzystają dzieci, oraz pomieszczenia do przechowywania rowerów i innego sprzętu sportowego używanego przez dzieci.

Na parterze budynku usytuowane są pomieszczenia biurowe, gdzie swój gabinet posiada między innymi Dyrektor i pedagog. Część administracyjna oddzielona jest od pomieszczeń Domu oddzielnym wejściem. Na tym samym poziomie znajdują się również pomieszczenia, o których mowa w § 18 ust. 3 pkt 4 i 5 rozporządzenia tj. aneks kuchenny, wyposażony w meble kuchenne, lodówkę, zmywarkę i płytę grzewczą, umożliwiający przygotowywanie posiłków, połączony z jadalnią i miejscem do wypoczynku wyposażonym w kanapy.

Na I piętrze znajduje się również mała kuchnia, pokój wychowawców i łazienka wychowawców oraz 4 pokoje 2-3 osobowe, przeznaczone dla dzieci, każdy z oddzielną łazienką.

Na II piętrze znajdują się 3 pokoje 2 osobowe oraz łazienka wspólna dla wszystkich dzieci. Uwagę inspektorów zwrócił fakt, iż w oknie w jednym z pokoi nie było klamki. Zapytany o powyższe Dyrektor, udzielił wyjaśnienia, iż „*z pokoi dzieci usunięto klamkę w oknie z uwagi na bezpieczeństwo podopiecznego. Klamka znajduje się w pokoju wychowawców i to oni otwierają okno w celu wietrzenia pomieszczenia*” /**akta kontroli str. 59-60/**. Inspektorzy wnieśli zastrzeżenia do bardzo złego technicznego i wizualnego stanu kaloryferów (rdza na dużej powierzchni, zagięcia i odkształcenia elementów) w trzech pokojach dzieci i jednej łazience. Dyrektor w pisemnym oświadczeniu stanowiącym **akta kontroli 60** wskazał, że „*w związku z trwającym okresem grzewczym, który z powodu niskich temperatur na zewnątrz został wydłużony nie mogłem dokonać modernizacji grzejników. Oświadczam, że zobowiązuję się dokonać modernizacji grzejników niezwłocznie po zakończonym okresie grzewczym*”. W związku z powyższym przeprowadzono z Dyrektorem rozmowę dotyczącą konieczności utrzymywania stanu technicznego pomieszczeń i ich wyposażenia w stanie umożliwiającym korzystanie z nich w sposób bezpieczny i komfortowy.

Oględziny obiektu wykazały, że zarówno w pomieszczeniach Placówki jak i na zewnątrz znajdują się kamery monitoringu. Zapytany o powyższe Dyrektor udzielił pisemnych wyjaśnień stanowiących **akta kontroli str. 101-102** z których wynika, że w POW zainstalowano w 2014 r.

monitoring, który nie został uruchomiony. „Jednakże po wydarzeniach, które miały miejsce w Tomiśławicach podjąłem decyzję o modernizacji zainstalowanego monitoringu, który dotąd był nieużywany. Kamery monitoringu są aktualnie w remoncie. O swoich zamiarach poinformowałem wychowanków Placówki oraz personel. Po naprawie kamer wystąpię pisemnie do organu zlecającego realizację zadania z prośbą o wyrażenie zgody na włączenie monitoringu w miejscach dozwolonych. Dane zapisane na monitoringu przetwarzane będą w celu zapewnienia bezpieczeństwa wychowanków Placówki” /akta kontroli str. 101/. Kontrolujący w ramach bieżącego instruktażu wskazali na konieczność respektowania w tym zakresie wszystkich zapisów wynikających z art. 121 b ustawy.

c) Organizacja całodobowej opieki nad wychowankami

Z pisemnego oświadczenia złożonego przez Dyrektora, stanowiącego **akta kontroli str. 61** wynika, że „wychowawcy zatrudnieni w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” w Lidzbarku pracują w systemie 12 godzinnym. Dyżur dzienny trwa w godzinach 8-20, zmiana nocna trwa w godz. 20-8. W sytuacjach awaryjnych dyżur pełni dyrektor Placówki”. W toku czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor był dostępny w Placówce także do późnych godzin popołudniowych i wieczornych, co również potwierdziły dzieci w rozmowach z kontrolującymi.

W myśl § 10 ust. 1 rozporządzenia, liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych powinna odpowiadać potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć. Natomiast § 10 ust. 2 rozporządzenia mówi, iż w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką 1 wychowawcy może przebywać nie więcej niż 14 dzieci.

W myśl § 11 ust. 1 rozporządzenia między innymi w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, liczbę osób pracujących z dziećmi, sprawujących opiekę w godzinach nocnych, ustala się na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo każdego dziecka. Natomiast zgodnie z § 11 ust. 2 rozporządzenia w godzinach nocnych, opiekę powinna sprawować co najmniej 1 osoba pracująca z dzieckiem.

W celu zweryfikowania powyższego kontrolujący poddali analizie „Miesięczne karty ewidencji czasu pracy wychowawców”, „Grafiki” oraz „Listy obecności” wszystkich wychowawców zatrudnionych w kontrolowanej Jednostce za okres od 1 stycznia do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych **stanowiące akta kontroli str. 62-92** oraz zapisy w prowadzonym w Placówce:

- „Zeszyte dyżurów dziennych” – w którym znajdowały się wpisy dyżurujących wychowawców (opatrzone podpisami) dotyczące przebiegu dyżuru, liczby dzieci przebywających w Placówce tego dnia,
- „Zeszyte dyżurów nocnych” – w którym znajdowały się wpisy dyżurujących wychowawców (opatrzone podpisami) dotyczące przebiegu dyżuru, liczby dzieci przebywających w Placówce w porze nocnej.

Analiza wskazanego materiału wykazała, że standardy dotyczące opieki w Placówce wynikające z § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia, zostały zachowane. Dyrektor kontrolowanej Jednostki zapytany o sposób zapewnienia opieki dzieciom pozostającym w POW w ciągu dnia np. z powodu choroby, ferii czy przerw świątecznych /akta kontroli str. 93/ odpowiedział, że wszystkie dzieci, również te pozostające w Domu np. z powodu choroby czy niedyspozycji „mają zapewnioną stałą opiekę wykwalifikowanej kadry pedagogicznej. Gdy istnieje konieczność pójścia z chorym dzieckiem

do lekarza, wówczas pieczę nad dziećmi pełni Dyrektor lub pedagog”/akta kontroli str. 94/. Powyższe potwierdziły również dzieci w czasie rozmów z kontrolującymi. Analiza „Zeszytów dyżurów dziennych” potwierdziła, iż pod opieką 1 wychowawcy nigdy nie pozostało więcej niż 14 dzieci, zarówno w okresach wolnych od zajęć szkolnych jak i w przypadkach obecności w Placówce wychowanków umieszczonych w instytucjach, o których mowa w art. 95 ust. 3a pkt 3 i 4 ustawy w.riszp. Powyższe potwierdziły także dzieci podczas rozmów z kontrolującymi.

Z § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia wynika, że opieka w godzinach nocnych sprawowana powinna być w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad dziećmi, a osoby pracujące z dziećmi, sprawujące opiekę w godzinach nocnych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, są obowiązane co najmniej trzykrotnie w ciągu nocy przeprowadzić obchód.

W celu zweryfikowania powyższego kontrolujący poddali analizie „Zeszyty dyżurów nocnych” prowadzone w kontrolowanej Jednostce. Ustalono, że znajdowały się tam między innymi wpisy: „obchód nocny w wyznaczonych godzinach”, „wychowankowie spokojnie przespali noc, nikt nic nie zgłaszał”, „nikt nie zgłaszał dolegliwości bólowych” /przykład akta kontroli str. 95-97/. Dyrektor zapytany ile razy w ciągu dyżuru nocnego wychowawcy przeprowadzają obchód oraz w jaki sposób dokumentowany jest ten fakt /akta kontroli str. 98/ odpowiedział, że „wychowawcy podczas dyżuru nocnego dokonują regularnych obchodów nocnych mających na celu czuwanie nad bezpieczeństwem podopiecznych. Wychowawcy dokonują obchodu nocnego co najmniej trzykrotnie w trakcie zmiany. Fakt obchodu odnotowywany jest w „zeszycie nocnym”, jednak zapis jest ogólny bez wyszczególnienia częstotliwości oraz konkretnej godziny” /akta kontroli str. 98/. Dzieci w rozmowach z kontrolującymi potwierdziły fakt, że wychowawcy „chodzą w nocy”, nie były jednak w stanie określić ile razy. Z informacji Dyrektora wynika, że „od dnia 22.05.2023 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mario” zostały sprecyzowane konkretne godziny obchodu nocnego, które będą odnotowywane w „zeszycie nocnym” /akta kontroli str. 99/. W celu zweryfikowania powyższego, kontrolujący przeprowadzili rozmowę z wychowawcą, który był w pracy w dniu 23 maja 2023 r. Z informacji złożonych do protokołu wynika, że „dokonuję obchodów nocnych przynajmniej 4 razy w nocy (nie ma określonych pór) chyba, że jeszcze coś mnie zaniepokoi to robię kolejny obchód. Nie przypominam sobie rozmowy z panem Dyrektorem o godzinach obchodów, czy ich ilości” /akta kontroli str.100/. W świetle powyższego kontrolujący nie byli w stanie ustalić faktycznej ilości dokonywanych przez wychowawców obchodów nocnych, o których mowa w § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia. Mając jednak na uwadze bezpieczeństwo dzieci umieszczonych w Placówce wydaje się, że precyzyjne dokumentowanie faktu dokonywania obchodów nocnych oraz ustalanie, czy w tym czasie wszystkie dzieci znajdują się w swoich pokojach, jest czynnością niezbędną. Ponadto, wydaje się, że ustalanie konkretnych, stałych godzin obchodów nocnych (przewidywalnych dla wychowanków) nie jest też dobrym rozwiązaniem. Winny one odbywać się według potrzeb lecz nie rzadziej niż trzykrotnie. Przyczyną powyższego uchybienia jest niewłaściwa interpretacja przepisów, niewłaściwa organizacja pracy oraz niedostateczny nadzór Dyrektora nad wykonującymi swoje zadania pracownikami. Skutkiem zaś brak możliwości weryfikacji czy dana czynności była zawsze dokonywana. Powyższe bardzo szczegółowo omówiono z Dyrektorem w ramach bieżącego instruktażu.

Dyrektor w pisemnym oświadczeniu, stanowiącym akta kontroli str. 104 wskazał, że wychowankowie Domu „mają możliwość przyjmowania w placówce rodzin i rówieśników za wcześniejszą zgodą dyrektora oraz wychowawcy”. Wszystkie dzieci potwierdziły to w rozmowach z kontrolującymi. Stwierdziły, że mogą zapraszać bliskich i kolegów do Placówki.

Ustalono również, że w kontrolowanej Jednostce prowadzono rejestr leków wydawanych dzieciom. Zawierał on liczbę porządkową, nazwisko dziecka, nazwę i ilość leku jaką mu podano, oraz nazwisko wychowawcy, który tej czynności dokonał. Kontrolujący zweryfikowali udostępniony im rejestr leków z zeszytami dyżurów nocnych i dziennych prowadzonych przez wychowawców i ustalili, że w nich również znajdowały się wpisy o podawanych lekach zgodnie z omawianym rejestrem /przykład **akta kontroli str. 105-106/**. W toku oględzin, ustalono, że zamykana na klucz szafa z lekami znajdowała się w pokoju wychowawców, który również był zamykany na czas nieobecności ich w pokoju.

d) Urlopowania oraz tryb postępowania w przypadku nieobecności wychowanka w Placówce

W kwestii związanej z urlopowaniem dzieci do rodzin i bliskich im osób Dyrektor wskazał, że zazwyczaj rodzina występuje do sądu z prośbą o zgodę na urlopowanie, on natomiast na wniosek sądu przesyła swoją opinie w każdym indywidualnym przypadku. Zdarzają się też sytuacje, w których Dyrektor samodzielnie podejmuje decyzje o wyrażeniu zgody na urlopowanie dzieci /**akta kontroli str. 105/**.

Z § 26 regulaminu wynika, że „*teren POW wolno opuszczać wychowankom tylko po uzyskaniu zgody wychowawcy (maksymalnie 2 godziny). Ponad dwugodzinne przebywanie wychowanków poza placówką jest możliwe w przypadkach uzasadnionych i uzgodnionych z wychowawcą indywidualnym*”. Analiza „Zeszytu wyjść” prowadzonego w kontrolowanej Jednostce wykazała, że w przypadku 2 wychowanek (w wykazie pod pozycją 15 i 5) dwugodzinne wyjścia następowały jedno po drugim, przy czym w prowadzonej ewidencji wyjść („Zeszyt wyjść”) brakowało miejsca na odnotowywanie faktycznej godziny powrotu wychowanków. Powodowało to sytuacje, że wychowanek tego samego dnia wypisywał się w zeszycie np. w godzinach od 13⁴⁵ do 15⁴⁵ a następnie od 15²⁰ do 17²⁰ /**akt kontroli str. 106-107/**. Taki sposób ewidencjonowania wyjść powodował, że niemożliwa była do ustalenia faktyczna godzina powrotu wychowanka do Domu. Ponadto, następujące po sobie np. dwa wyjścia dwugodzinne były „omijaniem” obowiązku wynikającego z Regulaminu, wyrażenia zgody przez wychowawcę prowadzącego, albowiem co do zasady zgody na samodzielne wyjścia z terenu Placówki udzielał wychowawca dyżurujący. Kontrolujący w ramach bieżącego instruktażu wskazali Dyrektorowi, aby w „Zeszycie wyjść” zamieścić zapis o faktycznej godzinie powrotów dzieci oraz dostosować zapisy Regulaminu w tej kwestii do stanu faktycznego lub zmienić jego zapisy w tym zakresie.

Z informacji udzielonej przez Dyrektora wynika, że nie wprowadził on żadnych wewnętrznych zarządzeń dotyczących pracy opiekuńczo-wychowawczej czy zasad postępowania w określonych sytuacjach. Z oświadczenia Dyrektora, stanowiącego **akt kontroli str. 103** wynika, że „*w ostatnich latach nie odnotowano żadnych ucieczek naszych podopiecznych*”. Powyższe potwierdziły również dzieci w trakcie rozmów z kontrolującymi. Ustalono, że w zeszytach dyżurów prowadzonych w POW, nie było wpisów dotyczących ucieczek wychowanków. Niemniej w ramach bieżącego instruktażu wskazano Dyrektorowi na konieczność zachowania procedur określonych w § 5 rozporządzenia – szczegółowy opis zawarto w niniejszym wystąpieniu na str. 3.

4. Jakość opieki zapewnianej przez pracowników Placówki w ocenie dzieci

W trakcie czynności kontrolnych, w dniu 22 maja 2023 r. przeprowadzono rozmowy z 11 dziećmi przebywającymi tego dnia w Placówce /**akta kontroli str. 107/**. Odbłyły się one w jednej grupie,

zgodnie z propozycją dzieci. Podczas rozmów podopieczni potwierdzili zgodnie, że mogli liczyć na wsparcie i pomoc kadry pedagogicznej. Dzieci wskazały, że nie zdarzały się sytuacje, aby zwracając się z prośbą o pomoc do kadry Placówki, nie otrzymali jej. Nie zdarzyła się też sytuacja żeby w Domu nie było żadnego wychowawcy, zawsze ktoś z nimi jest i Placówka zawsze jest otwarta. Wszyscy wychowankowie, z którymi przeprowadzono rozmowy stwierdzili, że wychowawcy, pedagog i Dyrektor pomagali im w trudnych sytuacjach oraz w rozwiązywaniu ich problemów i że mogą liczyć na pomoc i zainteresowanie każdego pracownika. Wskazały, że czują się w POW bezpiecznie. Szczególnie podkreślały, że bardzo lubią Dyrektora, który jest „dobry i miły”. Potwierdziły, że każdy ma swoje łóżko i miejsce do przechowywania swoich rzeczy (również te dzieci, które w dni robocze przebywają poza Placówką). Wskazały, że w Placówce jest rodzinna atmosfera i jest fajnie. Dzieci nie wniosły zastrzeżeń co do jakości sprawowanej w Placówce opieki.

5. Uwagi i wnioski

Mając na względzie dokonane ustalenia oraz opinie wychowanków Placówki na temat jakości sprawowanej opieki, nie wnosi się innych uwag poza wyżej stwierdzonymi.

Jednocześnie w związku ze stwierdzonym złym stanem technicznym niektórych elementów wyposażenia Placówki wnosi o usunięcie usterek i zwrócenie bacznej uwagi aby stan techniczny zarówno budynku jak i jego wyposażenia, był zgodny z wymogami bezpieczeństwa i BHP.

Z uwagi na przebywanie w POW dzieci poniżej 10 roku życia organ kontroli widzi potrzebę kontynuowania współpracy z Organizatorem w celu znalezienia im miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.

Rekomenduje się również uaktualnić Regulamin Jednostki do obowiązujących przepisów oraz stanu faktycznego.

6. Zalecenia

1. Dokumentować, w sposób niebudzący zastrzeżeń, fakt dokonywania obchodów nocnych, o których mowa w § 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia.

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477).

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Urszula Jędrychowska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Lilla Kondrusik – główny specjalista
Izabela Chowańska – główny specjalista

